

Літинська В.А.
кандидат економічних наук,
доцент кафедри управління персоналом і економіки праці
Онуфран О.В.
студент

Хмельницький національний університет м. Хмельницький, Україна

ЕТИКА ДІЛОВОГО СПІЛКУВАННЯ В СУЧАСНИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ

Бізнес і етику не можна розглядати роздільно протягом довгого часу. У своїй повсякденній роботі й діяльності люди (на будь-якому рівні) неминуче зіштовхуються з необхідністю прийняття етичних рішень. Етичні питання виникають в області керування, маркетингу, виробництва, дослідницької роботи, людського капіталу, фінансового керування, ділової стратегії, а також керівництва підприємством.

Широкомасштабна економічна діяльність не може успішно здійснюватися при відсутності деяких загальних етичних норм. Вони існують як закони і нормативи. Сукупність цих формальних і неформальних норм складає предмет етики. Поведінка, яка не відповідає цим стандартам, вважається неетичною [2, с. 7].

Етика – це сукупність норм поведінки, мораль якоїс суспільної групи, професії. Можна й так – це назва науки, яка вивчає мораль. Мораль – особливий спосіб практичного або духовного пізнання світу, через оцінку його в таких поняттях, як добро, честь, совість, гідність [1, с. 18].

Наш сьогоднішній підприємець повинен робити свій бізнес у суспільстві, де практично будь-яка ділова активність є новою і не має чітких стандартів. Закони нерідко суперечать один одному або навіть забороняють види діяльності, які вважаються законними й етичними в усьому іншому світі. З іншого боку, неписані норми, поняття про добре та погане поки що значною мірою відповідають стандартам нашого авторитарно застійного минулого, які, в основному, хоч і відкинуті, але, на жаль, не замінені й донині.

Є немало важливих причин, щоб навчатися етичній поведінці. Можливо, перша з них обумовлена тим фактом, що етика високого рівня – це заставка успішного бізнесу. В економічних системах з розвинутою конкуренцією (тобто з відносно невисоким прибутком) цей аспект може переважати всі інші міркування. Якщо навіть ви продаєте товар за найнижчими цінами, але не доставляєте його вчасно, або якість ваших товарів невисока – ви можете просто втратити потенційний прибуток.

Останнім часом цілий ряд факторів призводить до все зростаючого зацікавлення бізнесменів етичними питаннями.

Для більшості людей стає очевидною, з одного боку, необхідність певної кодифікації етичних принципів сучасного світового бізнесу, а з іншого – неможливість використати для цієї ролі жодну, навіть достатньо розвинену релігійну чи культурну платформу внаслідок того, що жодна з таких платформ не має «культурної етичної монополії» на світовому рівні. Навіть незважаючи на глобалізацію і зростання зацікавлення світу в американській етиці підприємництва, що своїми коренями сягає протестанської (зокрема, пуританської) етики. Тобто, сучасна етика бізнесу не може бути жодним моралізаторством чи проповідництвом, що, до-речі, лише стимулює в ній розвиток справжніх філософських рис внаслідок потреби апелювати до «загальнолюдської раціональності», саме до того, що у філософії століттями називалося «людською природою», основою якої залишається раціональне начало і того, що, власне і об'єднує всіх людей незалежно від їхньої культурної приналежності [3, с. 45].

Слід зауважити, що поєднання етики і теорії бізнесу відбулося вдало. На даний момент етика бізнесу є до певної міри незалежною дисципліною, що використовує дані емпіричних і теоретичних досліджень практично всіх галузей сучасного бізнесу з метою якщо і не надати бізнес-діяльності нового смислу, то принаймні, здійснити «розширення свідомості» суб'єктів бізнесу. Подібне розширення, як виявляється, ніколи не проходить без наслідків – найкраще їх видно в галузі стратегічного менеджменту: менеджери

отримують здатність краще адаптувати діяльність своїх компаній до вимог часу в довгостроковому режимі. Це, в свою чергу, пов'язане з основним принципом етики бізнесу – в довгостроковому режимі етична поведінка вигідна компанії, а неетична – не вигідна.

Список використаних джерел:

1. Діловий етикет і культура спілкування: навч.-тематичний план, програма, плани семінар. і практ. занять для студ. напряму підготовки 0502 «Менеджмент» професійного спрямування 6.050200 «Менеджмент організацій» (менеджмент туристичної індустрії) / Федерація профспілок України ; Інститут туризму / Н.В. Федоренко (упоряд.) – К., 2016. – 18 с.
2. Кубрак О. Етика ділового та повсякденного спілкування: учбовий посібник / Олег Кубрак,. – 3-тє вид., стереотип. – Суми: Університетська книга; К.: ВД «Княгиня Ольга», 2015. – 221 с.
3. Галушко В. Діловий протокол та ведення переговорів: Навч. посіб. / В.П. Галушко. – Вінниця: Нова книга, 2012. – 222 с.